

**Παίρνουμε θέση με τον κλάδο
για να υπερασπιστούμε το σχολείο
που έχουμε ανάγκη σήμερα**

Εν μέσω πανδημίας, με πολλά σχολεία κλειστά και με δεδομένο ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, παρά τις τεράστιες προσπάθειες των εκπαιδευτικών, δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη διά ζώσης διδασκαλία, το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στην έκδοση Υπουργικής Απόφασης (Υ.Α.) με ΦΕΚ 140/20-1-2021 και τίτλο: «*Συλλογικός προγραμματισμός, εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο*».

Δεν λαμβάνονται υπόψη τα γενικότερα προβλήματα που δημιουργεί η πανδημία στην κοινωνία και αντανακλώνται και στην εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά και τα ειδικά ζητήματα που δημιουργούνται στην εκπαίδευση από την εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως ο αποκλεισμός χιλιάδων μαθητών λόγω έλλειψης κατάλληλων υποδομών, ο βαθμός εμπέδωσης της ύλης, το άγχος και η ψυχική κόπωση των μαθητών από την αδυναμία ανταπόκρισης σε αυτή, προβλήματα που λειτουργούν συσσωρευτικά σε αυτά που ήδη υπάρχουν στο χώρο της εκπαίδευσης.

Διερευνώντας το θεσμικό πλαίσιο, όπως διαμορφώνεται από το ν. 4692/20 και την Υ.Α. 6603/ΓΔ4 (ΦΕΚ 140/τ.Β'/20-1-2021) επισημαίνεται ότι:

- η αποτίμηση των θεματικών αξόνων κατά την εσωτερική αξιολόγηση σε τετράβαθμη κλίμακα 1-4,
- η αποτίμηση των θεματικών αξόνων κατά την εξωτερική αξιολόγηση από το Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου σε δεκάβαθμη κλίμακα,
- η δημοσιοποίηση τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής αξιολόγησης

οδηγούν, στην πράξη, στη δημόσια σύγκριση των σχολικών μονάδων συνεπώς στην κατηγοριοποίηση τους. Η εμπειρία από άλλα εκπαιδευτικά συστήματα δείχνει ότι οι συνέπειες της κατηγοριοποίησης των σχολείων είναι συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολικών μονάδων, περικοπές στη χρηματοδότηση ανάλογες με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, απολύσεις εκπαιδευτικών, γονεϊκή επιλογή σχολικής μονάδας κ.ά.

Αναλύοντας τους δείκτες της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης προκύπτουν ερωτηματικά αναφορικά με το ποιος έχει την ευθύνη για:

- ✓ την αξιοποίηση του διδακτικού προσωπικού,
- ✓ τη διαχείριση των οικονομικών πόρων,
- ✓ την αξιοποίηση των σχολικών υποδομών,
- ✓ τα προβλήματα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,
- ✓ την εκπαίδευση των μεταναστών και προσφύγων,
- ✓ την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών κ.ά.

Όπως φαίνεται από την Υ.Α. η σχολική μονάδα έρχεται να λογοδοτήσει για προβλήματα της εκπαίδευσης, που δημιουργούνται από την καθυστερημένη πρόσληψη των 50.000 συμβασιούχων (αναπληρωτών και ωρομισθίων), την υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων, την έλλειψη σχολικών υποδομών. Η σχολική μονάδα θα λογοδοτήσει για τον προγραμματισμό του διδακτικού έργου, όταν ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει υπηρεσία τον Νοέμβριο ή και αργότερα. Η σχολική μονάδα θα κληθεί να λογοδοτήσει για τα μέτρα που έλαβε για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, όταν οι εκπαιδευτικοί περιμένουν σχεδόν ένα χρόνο την επιμόρφωση για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση από το υπουργείο. Με άλλα λόγια γίνεται προσπάθεια μετάθεσης των ευθυνών στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Εξετάζοντας τόσο τους θεματικούς άξονες όσο και τους δείκτες, δηλαδή τις δράσεις που ιεραρχούνται από την Υ.Α., προκειμένου να αποτυπωθεί η βασική λειτουργία του σχολείου, η παιδαγωγική και μαθησιακή, παρατηρείται ότι:

- η βασική λειτουργία του σχολείου, η μορφωτική, περιορίζεται σε δύο από τους δεκατέσσερις θεματικούς άξονες,
- γίνεται προσπάθεια να αποτυπωθεί η λογική των δεξιοτήτων, που αποτελεί βασικό πυλώνα των αναλυτικών προγραμμάτων τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Η Υ.Α. πηγαίνει και ένα βήμα παραπάνω προτρέποντας τις σχολικές μονάδες να πραγματοποιήσουν δράσεις για ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων (οι δεξιότητες διακρίνονται σε «σκληρές» αυτές που αφορούν τη γνώση του αντικειμένου και σε «ήπιες» που είναι δεξιότητες επικοινωνίας, ομαδικής εργασίας, προσαρμοστικότητας, επίλυσης προβλημάτων κ.ά.),
- η κριτική σκέψη, ο γλωσσικός και επιστημονικός εγγραμματισμός ενισχύεται μέσα από δράσεις που πραγματοποιεί η σχολική μονάδα και όχι μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα,
- ιεραρχούνται δείκτες για δράσεις που δεν απευθύνονται σε όλους τους μαθητές, όπως όμιλοι, διαγωνισμοί, προγράμματα κ.ά.,
- το ρήμα *διδάσκω* λείπει από την Υ.Α. και έχει αντικατασταθεί από τα ρήματα *ελέγχω*, *παρακολουθώ*, *εντοπίζω*, *αξιολογώ*, *ιεραρχώ* κ.ά.,

Ο θεματικός άξονας παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία, όπως εξειδικεύεται σε δείκτες, που αφορούν προτεινόμενες δράσεις προς τις σχολικές μονάδες, δείχνει το γνωστικό προσανατολισμό του σχολείου, όπως σχεδιάζεται αυτή την περίοδο μέσα από τα νέα αναλυτικά προγράμματα και προετοιμάζεται και μέσα από την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας.

Σε συνθήκες, που η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας απαιτούν το σχολείο να παρέχει στέρεη γνώση και ολόπλευρη μόρφωση σε όλους τους μαθητές, το σχολείο θα καλλιεργεί εφήμερες χρηστικές δεξιότητες. Δεν είναι τυχαία η ιεράρχηση των ήπιων δεξιοτήτων, διότι «σε μια εποχή έντονου ανταγωνισμού» ανάμεσα σε εργαζόμενους, που έχουν το ίδιο πτυχίο, επιλέγονται, **σύμφωνα με τα πρότυπα των επιχειρήσεων**, αυτοί που διαθέτουν τις λεγόμενες «ήπιες» δεξιότητες. Είναι και ένας τρόπος μετάθεσης της ευθύνης στους μαθητές μας και αυριανούς εργαζόμενους ότι είναι άνεργοι, διότι δεν διαθέτουν ήπιες δεξιότητες...

Οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, ως αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής κοινότητας, γινόμαστε δέκτες των προβλημάτων που βιώνουν καθημερινά οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές στα σχολεία, αφουγκραζόμαστε τα άγχη και τις αγωνίες των γονιών για το μέλλον και την πρόοδο των παιδιών τους, υποστηρίζουμε επιστημονικά και παιδαγωγικά τις σχολικές μονάδες για ένα ποιοτικά αναβαθμισμένο σχολείο για όλα τα παιδιά.

Θεωρώντας, λοιπόν, ότι αυτή η Υπουργική Απόφαση δεν συμβάλλει στην ποιοτική αναβάθμιση του σχολείου που έχουν ανάγκη οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και οι γονείς ενός σχολείου που θα παρέχει ίσες δυνατότητες και επιστημονική γνώση σε όλους τους μαθητές, οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου δεν έχουμε παρά να συνταχθούμε με την απόφαση του κλάδου για απεργία-αποχή απέχοντας από κάθε διαδικασία που προβλέπεται από την Υ.Α.

Κουσαθανά Μαργαρίτα
Δρ Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών
Αναπληρώτρια Οργανωτική Συντονίστρια
1^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Νοτίου Αιγαίου